

DEVELOPMENT OF A MANUAL FOR THE REVIVAL OF THAI TRADITIONAL GAMES AND SPORTS: A CASE STUDY: “YON LUK CHUANG” IN KOH SICHANG DISTRICT, CHONBURI PROVINCE

Received Date: 2025, June 18

Revised Date: 2025, August 23

Accepted Date: 2025, October 2

Narongrid Nimmark*

Sippanant Wangkit*

Nutdanai Jaronsukwimal*

Ratanaporn Shongpranam*

Jatuphorn phonsen*

ABSTRACT

The purpose of this research is to develop a manual for the revival of Thai traditional games and sports: a case study of “Yon Luk Chuang” in Koh Si Chang district, Chonburi province, conducted as a research and development design. The scopes of this research consist of: 1) studying the current condition of the Thai traditional game “Yon Luk Chuang” in Koh Si Chang district, Chonburi province; 2) creating a manual for the revival of Thai traditional games and sports from a case study of “Yon Luk Chuang” in Koh Si Chang district, Chonburi province; and 3) evaluating the manual for the revival of Thai traditional games and sports from a case study of Yon Luk Chuang” in Koh Si Chang district, Chonburi province.

The results showed that:

1. “Yon Luk Chuang,” a Thai traditional game in Koh Si Chang district, Chonburi province, was only played during the Songkran festival, and only some local experts were able to explain or lead this game. Moreover, no documents or textbooks were found that referred to this traditional game in Koh Si Chang.

2. The manual for the revival of Thai traditional games and sports from a case study of “Yon Luk Chuang” in Koh Si Chang district consisted of the following contents: Cover, Introduction, Equipment, Field Size, Number of Players, Rules and Terms of Play, Throwing Luk Chuang Techniques, How to Play, and Illustrations of Throwing Luk Chuang.

3. The five qualified experts who assessed the content validity of the manual found that the Index of Item-Objective Congruence (IOC) value was 1.

Keywords: Thai Traditional Games, Thai Sports, Yon Luk Chuang in Koh Si Chang District, Chonburi Province.

* Faculty of Sports and Health Science, Thailand National Sports University, Chonburi Campus

Corresponding author e-Mail: n.nimmark@gmail.com

การพัฒนาคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 18 มิถุนายน 2568

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 23 สิงหาคม 2568

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 2 ตุลาคม 2568

ณรงค์ฤทธิ์ นิมมา *

สิปปนนท์ หวังกิจ *

ณัฐดนัย เจริญสุขวิมล *

รัตนภรณ์ ทรงพระนาม *

จตุภรณ์ พลเสน *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยขอบเขตในการวิจัยประกอบด้วย 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี 2) สร้างคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี และ 3) ประเมินคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยของท้องถิ่น “การโยนลูกช่วง” ของอำเภอเกาะสีชังนั้น จะเล่นกันเฉพาะเทศกาลสงกรานต์เท่านั้น ซึ่งมีเฉพาะปราชญ์ชาวบ้านบางท่านเท่านั้นที่สามารถบอกเล่าหรือนำการเล่นนี้ได้ และไม่พบเอกสาร หรือตำราอื่นใดที่บ่งบอกหรือใช้เป็นหลักฐานการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยของท้องถิ่น “การโยนลูกช่วง” ของอำเภอเกาะสีชัง
2. คู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ หน้าที่, เกิร่นนำ, อุปกรณ์, ขนาดสนามแข่งขัน, จำนวนผู้เล่น, กฎกติกาและข้อตกลงในการเล่น เทคนิคการเหวี่ยง/ โยนลูกช่วง, วิธีการเล่น และภาพประกอบการโยนลูกช่วง
3. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสม (Content Validity) ของคู่มือฯ พบว่า คู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1

คำสำคัญ: การเล่นพื้นบ้านไทย กีฬาไทย การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

* คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี

Corresponding author e-Mail: n.nimmark@gmail.com

บทนำ

ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อเนื่องมายาวนานประเทศหนึ่งในโลก ความร่ำรวยและงดงามทางด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติเป็นเสน่ห์ทำให้ประเทศไทยเป็นที่กล่าวขานมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมรดกภูมิปัญญาของคนไทยที่ได้สร้างสรรค์ ถ่ายทอดมารุ่นต่อรุ่น ทั้งที่จับต้องได้ อันได้แก่ ผลงานด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม และที่จับต้องไม่ได้อันได้แก่ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะในสาขาต่าง ๆ จนสามารถผลิตผลงานชั้นเลิศที่ไม่มีใครเสมอเหมือน เช่น ดนตรี การแสดง ผ้าทอ เครื่องจักรสาน นิทาน ตำนาน นอกจากนี้ยังมีประเพณี กีฬา การเล่นพื้นบ้าน อาหาร การแพทย์พื้นบ้าน ภาษา ฯลฯ ที่หล่อหลอมและสร้างความเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมงดงามดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2559, หน้า ก)

มรดกทางวัฒนธรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) มรดกทางวัฒนธรรมที่สามารถจับต้องได้ (Tangible Cultural Heritage) เช่น โบราณวัตถุ โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน แหล่งโบราณคดี งานจิตรกรรม เป็นต้น และ 2) มรดกทางวัฒนธรรมที่ไม่สามารถจับต้องได้ (Intangible Cultural Heritage) หรือ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เช่น ภาษา ศิลปะการแสดง ประเพณี ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ภูมิปัญญา เป็นต้น (พระครูสังฆรักษ์ทรงพรพรณ ชยทตฺโต, 2564, หน้า 16-28) ซึ่งการเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม ที่สามารถส่งเสริมและพัฒนา อารมณ์สุข สนุกสนาน การเล่นพื้นบ้านของไทย เป็นกิจกรรมที่ยอมรับร่วมกันในสังคมว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น การเล่นพื้นบ้านของไทยบางกิจกรรมได้รับการยอมรับให้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมมีการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง การเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนาน ไม่เน้นการแข่งขัน จึงมีคุณค่าและมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมพฤติกรรมโดยเฉพาะกับเด็กเล็ก ซึ่งเป็นที่รวมการเชื่อมโยงประสบการณ์ทางสังคมให้กับเด็กทำให้เด็กไทยประสบความสำเร็จในการเล่นจนเกิด ความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการรอยยิ้ม การช่วยเหลือ การแบ่งปัน และการเป็นผู้นำ ผู้ตาม สิ่งเหล่านี้เป็นผลที่จะเกิดโดยตรงจากการเล่นของเด็ก ที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ ที่ต้องเสริมสร้าง พัฒนาการให้พร้อมในการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้นไป อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมพลศึกษา, 2557, หน้า 9) นอกจากนี้ ชัชชัย โกมารทัต (2549, หน้า 120-121) กล่าวว่า กีฬาพื้นบ้านไทย สมัยก่อนให้คุณค่าส่งเสริมทางด้านร่างกายกับผู้เล่นได้รับคุณค่าเกี่ยวกับความอ่อนตัว ความแม่นยำ การทรงตัวที่ดีการประสานงานของระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย ความแข็งแรง พลังของกล้ามเนื้อ ความเร็ว ความคล่องแคล่ว ว่องไว และความทนทานของระบบหายใจ เพราะกีฬาพื้นบ้านไทยส่วนใหญ่ มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย และอวัยวะต่าง ๆ มากกว่ากิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่เป็นปกติในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ระบบกล้ามเนื้อทำงานหนักขึ้นอย่างรวดเร็วและฉับพลัน กล้ามเนื้อหัวใจได้ทำงานหนักขึ้น การเต้นของหัวใจแรงขึ้น นอกจากนี้กีฬาพื้นเมืองไทย มักจะมีการก้มตัว บิดตัว หรือเอียงตัวในทิศทางต่าง ๆ ทำให้กล้ามเนื้อของร่างกายได้ยืดตัวและหดตัวเต็มที่ ข้อต่อได้เคลื่อนไหวอย่างสมบูรณ์ตามลักษณะของข้อต่ออื่น ๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมคุณค่าในเรื่องความอ่อนตัวของร่างกายได้เป็นอย่างดีคุณค่า เกี่ยวกับการส่งเสริมการทรงตัวและความคล่องแคล่วว่องไวของร่างกายเกิดจากการที่ได้

ควบคุมร่างกายในอิริยาบถต่าง ๆ ตั้งแต่การเดิน การวิ่ง การหยุด การหลบหลีก เปลี่ยนทิศทาง การแข่ง การกระโดดในรูปแบบต่าง ๆ การส่งเสริมความแม่นยำและการประสานงานของระบบประสาทกับกล้ามเนื้อเกิดจากการขว้าง การโยน การรับ การทอย หรือการตีไปให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งถือเป็นการสร้างพื้นฐานการเคลื่อนไหวที่ดีของเด็ก

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงด้านการกีฬามีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ทำการสอน วิจัยและพัฒนา บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม ทุนบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ที่มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้านการกีฬา การพลศึกษา การสร้างเสริมสุขภาพ วิทยาศาสตร์การกีฬา การบริหารจัดการกีฬา การประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรมกีฬา และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นแหล่งสร้างและพัฒนา บุคลากรด้านการกีฬาของประเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายด้านการทุนบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ส่งเสริมการดำเนินงานด้านการทุนบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย ด้วยวิธีการการฟื้นฟู การอนุรักษ์ หรือการวิจัยเพื่อสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นให้กับนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน และความภูมิใจในความเป็นไทย (มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 2566, หน้า 1) ซึ่งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี โดยคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ ได้จัดโครงการการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย ณ โรงเรียนเกาะสีชัง ตำบลท่าเทววงษ์ อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ในวันที่ 26-27 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 โดยโครงการนี้เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยของท้องถิ่น “การโยนลูกช่วง” ด้วยวิธีการฟื้นฟู เพื่อนำไปสู่การเผยแพร่ในอนาคต (คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี, 2566, หน้า 1-2)

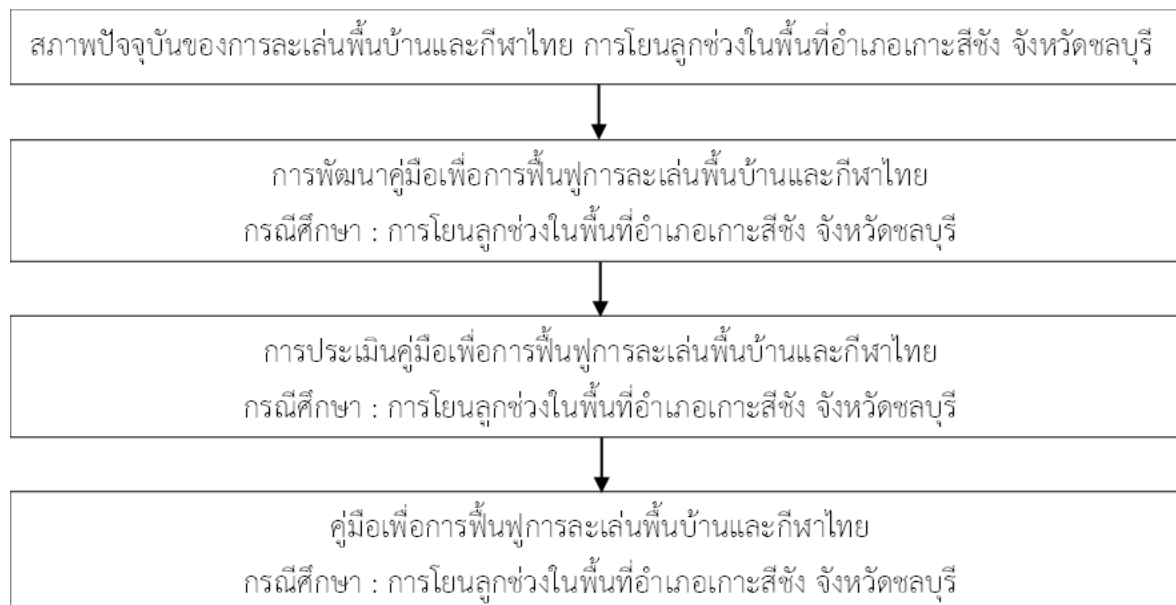
จากความสำคัญและประเด็นที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงจะทำการศึกษาและวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี อันจะเป็นการสร้างคู่มือการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย “การโยนลูกช่วง” ของอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ให้ปรากฏขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการอนุรักษ์และต่อยอดการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยของท้องถิ่น “การโยนลูกช่วง” ของอำเภอเกาะสีชัง ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อสร้างคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เป็นทักษะทางวัฒนธรรม หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่แสดงออกผ่านบุคคล เครื่องมือ หรือวัตถุ ซึ่งบุคคล กลุ่มบุคคล หรือชุมชนให้การยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และได้สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนรุ่นหนึ่ง โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมของตน แต่จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นเหตุให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมมีความเสี่ยงที่จะเสื่อมสูญไป ดังนั้น เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครอง พัฒนา และสงวนรักษามรดก วัฒนธรรม ประเทศไทยจึงได้เข้าร่วมเป็นภาคีภายใต้อนุสัญญา ว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. 2003 ขององค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก เมื่อปี พ.ศ. 2559 ซึ่งอนุสัญญานี้มุ่งเน้นการปกป้องคุ้มครองมรดกของบรรพบุรุษ ที่สร้างสรรค์ ปฏิบัติสืบทอดกันมาและส่งต่อผ่านรุ่นสู่รุ่น จนกลายเป็นอัตลักษณ์ของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือชุมชนที่ยึดถือปฏิบัติกันในทุกวันนี้ (เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์, 2568, หน้า 1) อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้ดำเนินการปกป้อง คุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และได้นำไปสู่การประกาศ ใช้บังคับพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559 (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2568, หน้า ค)

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559 ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2559 ได้กำหนดบทนิยามและลักษณะของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไว้ดังนี้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559, 2559, หน้า 1-9)

1. บทนิยาม มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หมายถึง ความรู้ การแสดงออก การประพฤติปฏิบัติ หรือทักษะทางวัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านบุคคล เครื่องมือ หรือวัตถุ ซึ่งบุคคล กลุ่มบุคคล หรือชุมชนยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีการสืบทอดกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของตน

2. ลักษณะของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการส่งเสริมและรักษาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559 ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- 2.1 วรรณกรรมพื้นบ้าน และภาษา
- 2.2 ศิลปะการแสดง
- 2.3 แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล
- 2.4 ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล
- 2.5 งานช่างฝีมือดั้งเดิม
- 2.6 การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว
- 2.7 ลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมเป็นกระบวนการดูแลอย่างเป็นระบบเพื่อรักษาคุณค่าและความหมายทางวัฒนธรรมของทรัพย์สินต่าง ๆ ให้คงอยู่เพื่อคนในยุคปัจจุบันและลูกหลานในอนาคต ซึ่งการจัดการมรดกวัฒนธรรมนี้ กลายเป็นปรากฏการณ์ระดับโลกที่ได้รับการสนับสนุนผ่านกฎบัตรและอนุสัญญาสากลต่าง ๆ เช่น กฎบัตรเวนิสและอนุสัญญามรดกโลกของ UNESCO หลายประเทศยอมรับหลักการเหล่านี้ เป็นเครื่องมือสำคัญในการปกป้องและคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมอย่างเป็นทางการ เพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่และส่งต่อไปยังคนรุ่นต่อไปอย่างยั่งยืน (ทองคำดวงจันทร์, 2567, หน้า 14-33)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบบผสมวิธี (Mixed-Methods) ของเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) นำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีผู้วิจัยมุ่งพัฒนาคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

1.2 การสร้างคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

1.3 การประเมินคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การศึกษาขั้นตอนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ประชาชนชาวบ้านที่เคยผ่านเล่นและสามารถบอกเล่าการเล่นการโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ได้

2.2 การศึกษาขั้นตอนที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการการเล่น การโยนลูกช่วง ของอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

2.3 การศึกษาขั้นตอนที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการประเมินคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

3. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ที่ใช้ในดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี คือ โรงเรียนเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

4. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผู้วิจัยมุ่งพัฒนาคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบบผสมวิธี (Mixed-Methods) ของเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) นำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยหลัก โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การศึกษาขั้นตอนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือ ประชาชนชาวบ้านที่เคยผ่านเล่น และสามารถบอกเล่าการเล่นการโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรีได้ โดยใช้การสุ่มตัวอย่าง

แบบอ้างอิงด้วยบุคคลและผู้เชี่ยวชาญ (Snowball Sampling) คือ การสุ่มเลือกตัวอย่างมา 1 คน จากนั้นผู้ที่ได้รับการเลือกก็ทำการเสนอหรือคัดเลือกผู้คนที่มีความใกล้เคียงต่อไป

1.2 การศึกษาขั้นตอนที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการละเล่น การโยนลูกช่วง ของอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงด้วยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างขึ้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการละเล่น การโยนลูกช่วง ของอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี จำนวน 12 คน

1.3 การศึกษาขั้นตอนที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการประเมินคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การศึกษาขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์ ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา

2.2 การศึกษาขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

2.3 การศึกษาขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การหาเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาขั้นตอนที่ 1 คือ การสัมภาษณ์ ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีแนวคำถาม (Interview Guidelines) ในการสัมภาษณ์ที่มีจุดสนใจเฉพาะการเล่นการโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์และขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลหลักในการบันทึกเสียงเพื่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาขั้นตอนที่ 2 คือ การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ในลักษณะเวทีเสวนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการละเล่น การโยนลูกช่วงของอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยและกลุ่มนักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการละเล่นการโยนลูกช่วง ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกสนทนากลุ่มเฉพาะและขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายในการบันทึกภาพและเสียงเพื่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย และผู้วิจัยทำการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) จากแหล่งข้อมูล (Data Triangulation) คือ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการละเล่นการโยนลูกช่วง ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะทั้ง 12 คน ในการตรวจสอบว่า คู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ที่พัฒนาขึ้นมีข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาชั้นตอนที่ 3 คือ การหาเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) โดยนำของคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม (Content validity) ของคู่มือ ทั้งนี้ในส่วนท้ายของแบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จะเป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำเพื่อการพัฒนาปรับปรุงคู่มือฯ ในด้านความถูกต้อง สมบูรณ์ ทันสมัยของคู่มือรวมถึงด้านแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนของคู่มือฯ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและนำไปเผยแพร่ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การศึกษาชั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.2 การศึกษาชั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และทำการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation)

4.3 การศึกษาชั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี โดยอาศัยความคิดเห็นเฉพาะหน้า (Face Validity) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่ามีเนื้อหาเหมาะสม ถูกต้องในสิ่งที่ต้องการนำเสนอหรือไม่ โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีของความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) หรือ IOC ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ R คือ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนจากข้อคำถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- เห็นด้วย ให้ 1 คะแนน
- ไม่เห็นด้วย ให้ -1 คะแนน
- ไม่มีความเห็น หรือไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ถือว่าข้อคำถามข้อนั้นมีความตรงตามเนื้อหา ถ้าที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547, หน้า 243 อ้างถึงใน สมโภชน์ อเนกสุข, 2551, หน้า 141)

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี เป็นดังนี้

1.1 การเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยของท้องถิ่น “การโยนลูกช่วง” ของอำเภอเกาะสีชังนั้น จะเล่นกันเฉพาะเทศกาลสงกรานต์เท่านั้น

1.2 มีเฉพาะประชาชนชาวบ้านบางท่านเท่านั้น ที่สามารถบอกเล่าหรือนำการเล่นนี้ได้

1.3 ไม่พบเอกสาร หรือตำราอื่นใด ที่บ่งบอกหรือใช้เป็นหลักฐานการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยของท้องถิ่น “การโยนลูกช่วง” ของอำเภอเกาะสีชัง

2. คู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

2.1 หน้าปก

ภาพที่ 2 หน้าปกคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย : การโยนลูกช่วง

2.2 เกริ่นนำ

ภาพที่ 3 เกริ่นนำการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย : การโยนลูกช่วง

2.3 อุปกรณ์

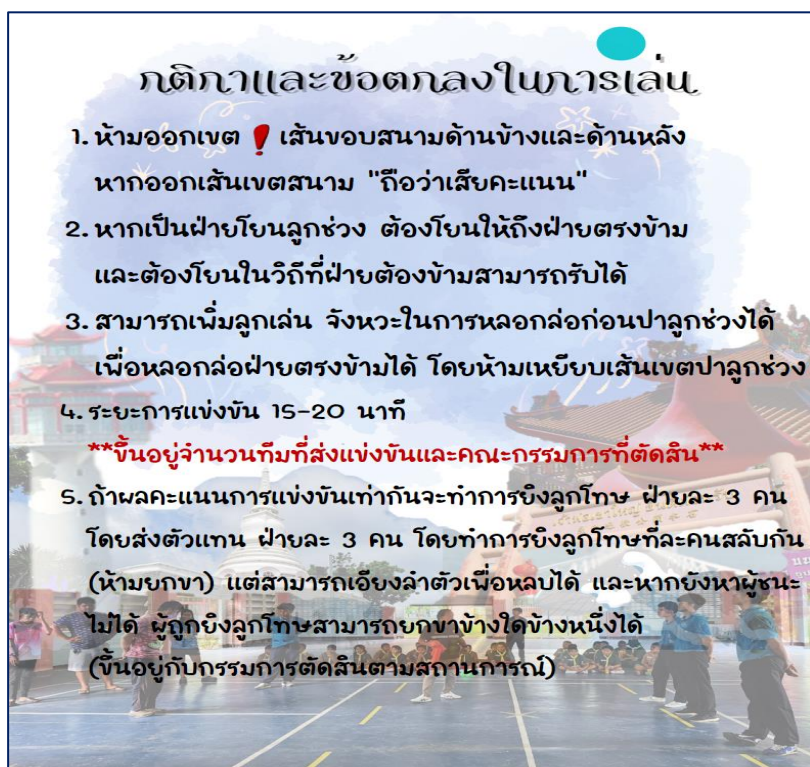
2.4 ขนาดสนามแข่งขัน

2.5 จำนวนผู้เล่น

ภาพที่ 4 อุปกรณ์ ขนาดสนามแข่งขัน และจำนวนผู้เล่น

2.6 กติกาและข้อตกลงในการเล่น

ภาพที่ 5 กติกาและข้อตกลงในการเล่นของการละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย : การโยนลูกช่วง

2.7 เทคนิคการเหวี่ยง/โยนลูกช่วง

ภาพที่ 6 เทคนิคการเหวี่ยง/โยนลูกช่วงของการละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย : การโยนลูกช่วง

2.8 วิธีการเล่น

ภาพที่ 7 วิธีการเล่นของการละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย : การโยนลูกช่วง

2.9 ภาพประกอบการโยนลูกช่วง

ภาพที่ 8 ภาพประกอบการโยนลูกช่วงของการละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย : การโยนลูกช่วง

3. การประเมินคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) โดยนำคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัด

ชลบุรี ที่ได้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม (Content Validity) ของคู่มือ โดยพบว่า คู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1

ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า คู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี สามารถนำไปใช้ได้และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้ก็ได้รับข้อเสนอแนะและข้อสังเกตจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขคู่มือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

อภิปรายผล

การที่ประเทศไทยประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเหล่านั้นย่อมได้รับการคุ้มครอง อนุรักษ์ ส่งเสริม และรักษาให้มีการสืบทอดและนำไปใช้ประโยชน์ (เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์, 2568, หน้า 14) ซึ่งสอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560, หน้า 1-90) หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 57 ที่กำหนดให้รัฐต้องอนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

การเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยบางกิจกรรมไม่พบการจัดกิจกรรมแล้ว บางกิจกรรมยังพบ แต่อาจพบการจัดกิจกรรมได้น้อยมาก โดยที่อาจจะเป็นการจัดกิจกรรมในหมู่คณะ หรือชุมชนเล็ก ๆ หรือจัดเฉพาะในช่วงเทศกาลหรือการเฉลิมฉลอง ซึ่งการโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ก็เป็นกิจกรรมที่ชาวบ้านเล่นกันเฉพาะเทศกาลสงกรานต์เท่านั้น การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี อาจหายไปหรืออาจไม่มีการจัดกิจกรรมอีกต่อไปก็ได้ ด้วยเหตุผลที่ว่า ไม่พบเอกสาร หรือตำราอื่นใดที่บ่งบอกหรือใช้เป็นหลักฐานการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยของท้องถิ่น “การโยนลูกช่วง” ของอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งจะมีเฉพาะปราชญ์ชาวบ้านบางท่านเท่านั้น ที่สามารถบอกเล่าหรือนำการเล่นนี้ได้ ทั้งนี้เมื่อทำการค้นหาข้อมูลสารสนเทศจากระบบค้นหาออนไลน์ จะได้ข้อมูลเฉพาะกิจกรรมการโยนลูกช่วงของชุมชนทางภาคเหนือ หรือชุมชนชาวเขา ซึ่งไม่พบข้อมูลกิจกรรมการโยนลูกช่วงของอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

การสร้างคู่มือเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย กรณีศึกษา : การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี จึงเป็นกระบวนการเริ่มต้นในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ไว้ซึ่งการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย ซึ่งออกมาในรูปแบบของเอกสารที่สามารถนำมาใช้ในการอ้างอิงและอาจนำไปพัฒนาเป็นเอกสารประชาสัมพันธ์ได้ในอนาคตต่อไป สอดคล้องกับ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (2568, หน้า ง) ที่กล่าวถึงการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมว่า เป็นการช่วยรักษาและสืบทอดองค์ความรู้ที่เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ให้คงอยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยต่อไป และช่วยให้คนในชุมชนนำองค์ความรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น สร้างรายได้และมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นไป

ตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีสมัยนางสาวแพทองธาร ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ที่จะส่งเสริมการยกระดับ ภูมิปัญญาไทยไปสู่วัฒนธรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริม Soft Power ของประเทศ อันนำไปสู่การส่งเสริมการ ท่องเที่ยว สร้างรายได้มีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ และนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (เปรม ฤทธาประชาสวัสดิ์, 2568, หน้า 14)

ทั้งนี้การพัฒนาฝีมือในครั้งสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยการกีฬา ที่ได้กำหนดนโยบายด้าน การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ส่งเสริมการดำเนินงานด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้น การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย ด้วยวิธีการฟื้นฟู การอนุรักษ์ หรือการวิจัยเพื่อสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการ เรียนรู้ความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นให้กับนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน และความภูมิใจในความเป็นไทย (มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 2566, หน้า 1)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรนำคู่มือที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในชุมชนอำเภอเกาะสีชัง โดยอาจจะร่วมมือกับโรงเรียน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกลุ่มผู้นำชุมชน เพื่อให้ความรู้และฝึกฝนการเล่นโยนลูกช่วงให้กับเด็กและเยาวชน รวมถึง ผู้สูงอายุในพื้นที่ เพื่อให้การละเล่นนี้ยังคงอยู่ และไม่สูญหายไป
2. การละเล่นโยนลูกช่วงสามารถเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เกาะสีชัง ได้ อาจจะมีการจัดกิจกรรมสาธิต หรือเวิร์คช็อปสั้น ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้และสัมผัส วัฒนธรรมท้องถิ่น ต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย
3. ควรพัฒนาให้ต่อยอดคู่มือฉบับนี้ ทั้งในมิติของเนื้อหา ภาพประกอบ รวมถึงรูปเล่ม เพื่อเป็นการ เตรียมความพร้อมในการที่จะอนุรักษ์การโยนลูกช่วงในพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการละเล่นโยนลูกช่วงในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศไทย เพื่อดูว่ามีรูปแบบ การเล่น กฎกติกา หรือบริบททางสังคมที่แตกต่างกันอย่างไร และเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำรงอยู่ของแต่ละ การละเล่นนั้น ๆ
2. ควรมีการพัฒนาเครื่องมือเพื่อประเมินประสิทธิภาพของคู่มือที่พัฒนาขึ้น เช่น แบบสอบถามความ พึงพอใจ แบบทดสอบความรู้ หรือแบบประเมินทักษะการเล่น เพื่อนำมาปรับปรุงคู่มือให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

บรรณานุกรม

- กรมพลศึกษา. (2557). *การละเล่นพื้นบ้านไทย*. กรุงเทพฯ: เอส. ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2559). *กีฬาภูมิปัญญาไทย: มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ*.
กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย. พระบรมราชูปถัมภ์.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2568). *มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปีพุทธศักราช 2567*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรมันพ้องการส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี. (2566).
*เอกสารประกอบโครงการการละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย ณ โรงเรียนเกาะสีชัง ต.ท่าเทววงษ์
อ.เกาะสีชัง จ.ชลบุรี*. ชลบุรี: คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
วิทยาเขตชลบุรี.
- ชัยชัย โกมารทัต. (2549). *กีฬาพื้นเมืองไทยภาคกลาง*. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- ทองคำ ดวงจันทร์. (2567). รูปแบบการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยความร่วมมือ
ของชุมชนลุ่มน้ำโขง. *วารสารกวีานพะเยา*, 1(3), หน้า 14-33.
- เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์. (2568). *การส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม*.
กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- พระครูสังฆรักษ์ทรงพรพรณ ชยทัตโต. (2564). กระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน
ตลาดน้ำในจังหวัดตราด. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 8(2), หน้า 16-28.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559. (2559, 1 มีนาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 133 (ตอนที่ 19 ก), หน้า 1-9.
- มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ. (2566). *ประกาศมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์
และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ.
- มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ. (2566). *ประกาศมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เรื่อง นโยบายการพัฒนา
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, หน้า 1-90.
- สมโภชน์ อเนกสุข. (2551). *คอมพิวเตอร์สำหรับการวิจัย: การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล*.
ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.